

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení studenta/-tky: Bc. Dorota Šišková

Název práce: Přínos Tréninku jazykových schopností dle Elkonina pro jazykové schopnosti dětí

Vedoucí práce: PhDr. Miroslava Nováková Schöffelová, Ph.D.

Oponent: doc. PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.

1. Formální stránka práce:

Po formální stránce práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci.

2. Teoretické uvedení do problematiky:

V teoretické části studentka nejdříve v logickém sledu, velmi odborným a kultivovaným jazykem a porovnáváním různých autorů popisuje všechny oblasti úzkého tématu fonemického povědomí, vztahu jazyka a gramotnosti a fonologického deficitu ve vývoji. Poslední kapitola popisuje intervenci použitou v empirické části, a to jak její teoretická východiska, tak praktické aspekty. Tato kapitola je tak dobrým přemostěním mezi teoretickou a empirickou částí.

Všechny kapitoly mají jasnou relevanci k tématu a cíli práce. V tématech dochází k postupnému zužování, což považuji za velmi dobrý přístup ke zpracování tématu. Jednotlivá témata i podtémata jsou dle mého názoru zpracována výborně a dle mého názoru překračují běžné znalosti Mgr. studenta. Celá teoretická část čerpá z mnoha odborných zdrojů, včetně meta-analýz a mnoha zahraničních i domácích výzkumů a přináší velmi hutný a hodnotný text. Jediné co bych vytkla, jsou občasné překlepy a velké množství primárních citací, které nejsou vždy nutné a někde by se daly dobře nahradit parafrázemi.

V teoretické části studentka prokázala schopnost výborné práce se zdroji, dokázala vyhledat relevantní zdroje, zorientovat se v nich, vybrat ta, která jsou skutečně kvalitní. Se zdroji pak pracovala analyticky, vzájemně je komparovala, tedy nevidíme zde klasické řazení výrok-citace-výrok-citace, jaké v pracích vidíme poměrně často. Teoretickou část hodnotím ve všech směrech jako výbornou. Studentka navíc v této části pracovala téměř samostatně.

3. Metodologie:

Metodologie je jasná, dostatečně popsána, cíl i otázky jsou jasné. Velmi oceňuji podrobný popis vzorku, vybraných testových materiálů, procedury sběru dat i etických aspektů. Vzorek není díky samo-výběru příliš „čistý“, jedná se o děti převážně z Prahy, z rodin velmi motivovaných rodičů, nejsou systematicky ošetřeny intervenující proměnné jako vzdělání rodičů, typ instituce, logopedická intervence, na kterou děti docházejí apod. To ale není záležitost studentky, ale podmínek terénu a studentka si je těchto limitů vědoma a nepokouší se o zobecňování nad rámec této skupiny.

Ráda bych vyzdvihla, že celou metodologickou sekcí provázejí teoretická zdůvodnění všech kroků, které jsou v práci popsány. Pro příklad testy pro hodnocení sledovaných proměnných byly vybrány adekvátně a studentka jejich výběr také zřetelně a odborně vysvětlila za použití relevantních teoretických zdrojů. Studentka se zamýšlí i nad detaily celého procesu, ví, proč

jednotlivé kroky dělá, proč používá právě testy, které používá i proč probíhá celý proces testování a intervence tak, jak probíhá. Na druhé straně jsou někde informace duplikovány a popis je možná až zbytečně detailní. Práce se tak možná zbytečně natahuje.

4. Analýza dat a výsledky

V části zpracování dat se musela studentka popasovat s větším množstvím vlastních limitů, potřebovala časté konzultace vedoucí i jiných kolegů a neorientovala se příliš dobře v metodologických otázkách. Zde byla spolupráce poměrně náročná, nicméně studentka pozorně naslouchala a snažila se veškeré připomínky a doporučení vzít v potaz a s menší či větší úspěšností doplnit mezery, které ji z počátku bránily v úspěšném dokončení práce. Nutno konstatovat, že z mého pohledu došlo u studentky od začátku po konec spolupráce k velkému posunu.

Analýzy, které studentka nakonec zvolila, jsou jednoduché, zejména popisné. Jistě by bylo možné využít přesnější metody zejména pro srovnání proměnných mezi skupinami. Nicméně v rámci použitých metod získala studentka výsledky, které si kladla za cíl. Co je ovšem v sekci výsledky vidět je, že studentka o výsledcích skutečně přemýšlí a snaží se je interpretovat a vztáhnout jak k praktickému dopadu či využití, tak k teoretickým poznatkům a výborně tak praktickou část provazuje s teoretickou. Jinými slovy, ač je sekce výsledky zejména popisná, nejedná se o plochý popis, ale dle mého názoru o popis s kvalitní interpretací.

Shrnutí: Ačkoliv by se jistě daly využít složitější statické metody, které by eliminovaly zkreslení výsledků a chyby, v rámci svých možností autorka prokázala schopnost s daty pracovat. Byť na nižší úrovni, ovšem dle mého názoru v rámci svých limitů odvedla velmi kvalitní práci a prokázala schopnost kritického hodnocení zjištěných výsledků.

Otázky na zamyšlení k obhajobě:

Jak si vysvětlujete průměrné až nadprůměrné výsledky u poměrně velkého procenta dětí v T1, které byly zařazeny do tréninku?

Jak si vysvětlujete skutečnost, že u některých dětí nedošlo i přes absolvování tréninku k žádnému posunu?

Mohla byste navrhnout, jak by se dalo zjistit, pro které děti byl přínos tréninku největší?

5. Závěr

Práce **splňuje** požadavky kladené na diplomovou práci, a proto ji **doporučuji** k obhajobě s hodnocením **výborně - velmi dobře** dle průběhu obhajoby.